

PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

PŘÍPRAVNÉ PRÁCE PLÁNŮ OBLASTÍ POVODÍ

VÝCHOZÍ VYMEZENÍ SILNĚ OVLIVNĚNÝCH VODNÍCH ÚTVARŮ

V OBLASTI POVODÍ BEROUNKY

**Povodí Vltavy, státní podnik
útvár plánování v oblasti vod
únor 2007**

Úvod

Tato zpráva navazuje na situační zprávu za I.etapu (listopad 2005), ve které proběhlo předběžné vymezení silně ovlivněných vodních útvarů. Práce prováděné ve druhé etapě v roce 2006 byly definovány v metodickém návodu „*Metodický návod odboru vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství a odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí pro postup pořizovatelů plánů oblastí povodí a dalších subjektů podílejících se na procesu plánování v oblasti vod v roce 2006 ve smyslu ustanovení § 24 a 25 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů a pro postup subjektů při zajištění činností souvisejících s přípravou, zavedením a zpracováním programů monitoringu a podáváním zpráv Evropské komisi podle Směrnice 2000/60/ES (Rámcová směrnice vodní politiky ES) a § 21 zákona č.254/2001 Sb.*“ z března 2006, dále jen *Metodický návod*.

Metodický návod v článku 2 ukládá správcům povodí následující úkoly:

1. Správci povodí provedou revizi předběžného vymezení silně ovlivněných vodních útvarů na aktualizované vymezení vodních útvarů.
2. Správci povodí přiřadí jednotlivým morfologickým změnám, které byly rozhodující pro předběžné vymezení silně ovlivněných vodních útvarů, konkrétní užívání/účely na tyto změny vázané.
3. Správci povodí rozdělí předběžně vymezené silně ovlivněné vodní útvary do skupin:
  - a) útvary, které podle odborného odhadu nemohou dosáhnout parametrů dobrého ekologického stavu z důvodů hydromorfologického ovlivnění a z nich vyčlení útvary, ve kterých se vyskytuje takové užívání, jež nelze omezit ani odstranit z důvodů nenahraditelného užívání,
  - b) útvary, kde je nutné provést dodatečná posouzení, zda jejich hydromorfologické ovlivnění skutečně brání dosažení dobrého ekologického stavu podle jeho upřesněných parametrů.
4. Správci povodí shromáždí dokumenty (studie, rozvojové plány, strategie apod.), jež mohou odůvodnit užívání/účely specifikovaná v odstavci 3.
5. O výsledcích prací podle odstavce 1 až 4 zpracují správci povodí souhrnnou zprávu, kterou předají Ministerstvu zemědělství do 30. 11. 2006.

Postup a stav plnění jednotlivých bodů je popsán v následujících kapitolách.

1. Revize předběžného vymezení na aktualizované vymezení vodních útvarů

Výzkumný ústav vodohospodářský vydal v březnu 2006 aktualizaci vymezení útvarů povrchových vod. Celkově se počet vodních útvarů v oblasti povodí Berounky navýšil o dva. Celkem je ze 99 útvarů povrchových vod předběžně vymezeno jako silně ovlivněné 49.

Po zadání zpřesněných dat do výpočtu na nově vymezených vodních útvarech došlo k některým změnám v počtu a vymezení předběžných HMWB. Pro oblast povodí Berounky jsou změny zobrazeny v tabulce č. 1.

Tabulka 1 - Změny ve vymezení HMWB

Rok	Oblast povodí	Vodní útvary celkem	Vodní útvary tekoucí	Vodní útvary stojaté	Vodní útvary		
					přírodní	umělé	silně ovlivněné
2004	Berounky	97	91	6	54	-	43
2005		99	93	6	50	-	49

Z tabulky je patrné, že došlo po přepočtu na nových datech k nárůstu počtu silně ovlivněných vodních útvarů. Hlavním důvodem je to, že úseky toků, které předtím nebyly pokryty zpřesněnými daty, byly automaticky brány za neovlivněné a tedy „zlepšovaly“ výsledek ovlivnění těch vodních útvarů, kterých se to týkalo. Zpřesněná data tyto úseky pokryla, tím pádem přispěla ke zhoršení celkového ovlivnění daných vodních útvarů. Ty se potom přehouply přes pomyslnou hranici a v druhém kole výpočtu byly předběžně vymezeny jako silně ovlivněné.

2. Přiřazení konkrétních užívání/účelů jednotlivým hydromorfologickým vlivům

Pro to, zda vodní útvar bude vymezen jako silně ovlivněný, je nutné posoudit, jestli jednotlivé hydromorfologické změny (vlivy) způsobující pravděpodobnost nedosažení dobrého ekologického stavu jsou vázány na konkrétní užívání (mají nějaké konkrétní zdůvodnění). Správce povodí sestavuje v současnosti z podkladů jednotlivých správců toků pro oblast povodí souhrnnou tabulku, ve které budou jednotlivé konkrétní hydromorfologické vlivy (homogenní úseky toku nebo příčné překážky). K takto specifikovaným hydromorfologickým vlivům pak přiřadí účel konkrétního vlivu v % v kategoriích:

- ochrana před povodněmi,
- stabilizace koryta toku v urbanizovaných územích,
- směrová a výšková stabilizace toku,
- zajištění odběru vody,
- odvodnění pozemků,
- úpravy spojené s poddolováním území,
- jiné.

Současně s tím probíhá také aktualizace technické evidence v oblasti informací o příčných překážkách.

3. Rozdělení předběžně vymezených silně ovlivněných útvarů do skupin

Pro další zpracování je vhodné rozdělit vodní útvary předběžně vymezené jako silně ovlivněné do skupin podle míry jejich antropogenního ovlivnění. Zpracovatel v souladu s odst. 3, článku 2 Metodického návodu navrhl rozdělení do tří skupin:

- a) vodní útvary s nenávratně změněným stavem bránícím dosažení dobrého ekologického stavu a se zřejmě nenahraditelným užíváním vázaným na změny jejich stavu,
- b) vodní útvary s vysokou pravděpodobností nedosažení dobrého ekologického stavu,
- c) vodní útvary s rizikem nedosažení dobrého ekologického stavu, které však bude nutné posoudit po ustanovení referenčních podmínek.

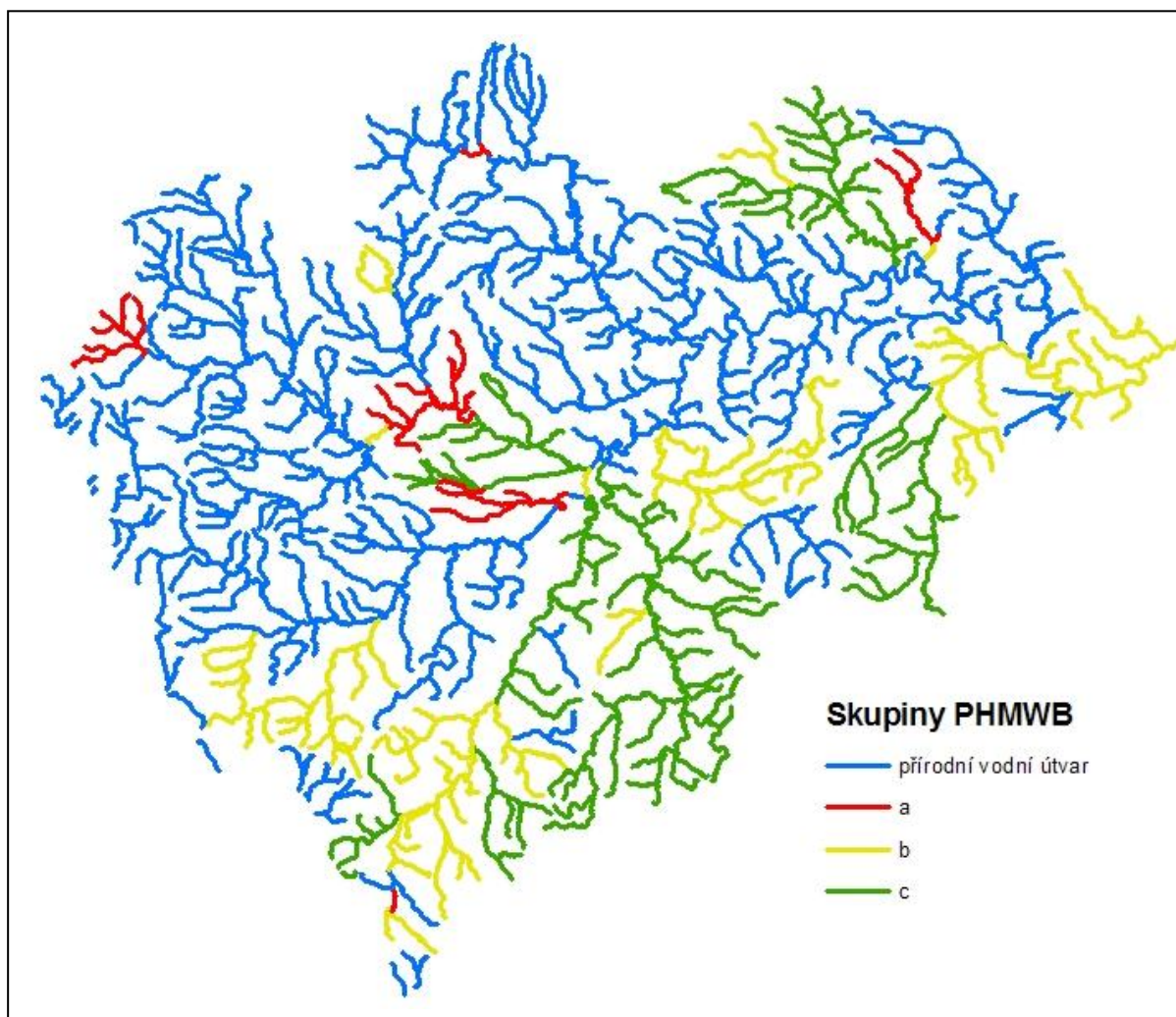
Do skupiny a) patří v oblasti povodí Berounky všechny vodní útvary, které mají změněnu kategorii z vodních útvarů tekoucích vod na vody stojaté.

Do skupiny b) jsou zařazeny ty vodní útvary, u nichž alespoň jeden z liniových vlivů hodnocených v rámci předběžného vymezení (zavzduť, napřímení, kombinované hodnocení v třídách 4 a 5) je lokalizován na více než 50% délky úseků vodních toků než je délka všech úseků vodních toků v daném vodním útvaru. Dále jsou zde zařazeny vodní útvary s více než 20 překážkami vyššími než 1 m.

Skupinu c) tvoří všechny vodní útvary předběžně vymezené jako silně ovlivněné, které nepatří do skupin a) a b).

Celkově jsou v oblasti povodí Berounky počty předběžně vymezených vodních útvarů v jednotlivých skupinách následující:

vodních útvarů celkem	99
z toho předběžně vymezených jako silně ovlivněné	49
z toho skupina a)	6
skupina b)	27
skupina c)	16

obr. 1 Rozdělení předběžně vymezených silně ovlivněných vodních útvarů do skupin

4. Shromáždění dokumentů, jež mohou odůvodnit užívání/účely vázaná na jednotlivé vlivy

Procedura konečného vymezení silně ovlivněných vodních útvarů spočívá v posouzení důležitosti užitků vázaných na jednotlivé hydromorfologické vlivy a analýzou možnosti jejich náhrady při eliminaci vlivů. Z tohoto důvodu je nezbytné získat co nejvíce informací o současném a plánovaném užívání vod souvisejícím s hydromorfologií. Tyto informace obsahují především vnitřní datové zdroje správců toků, vodoprávní evidence, technická evidence atd. Kromě těchto zdrojů však mohou důležité informace obsahovat další dokumenty, ve kterých je uvažováno nebo plánováno využívání vod. Jedná se především o dokumenty typu:

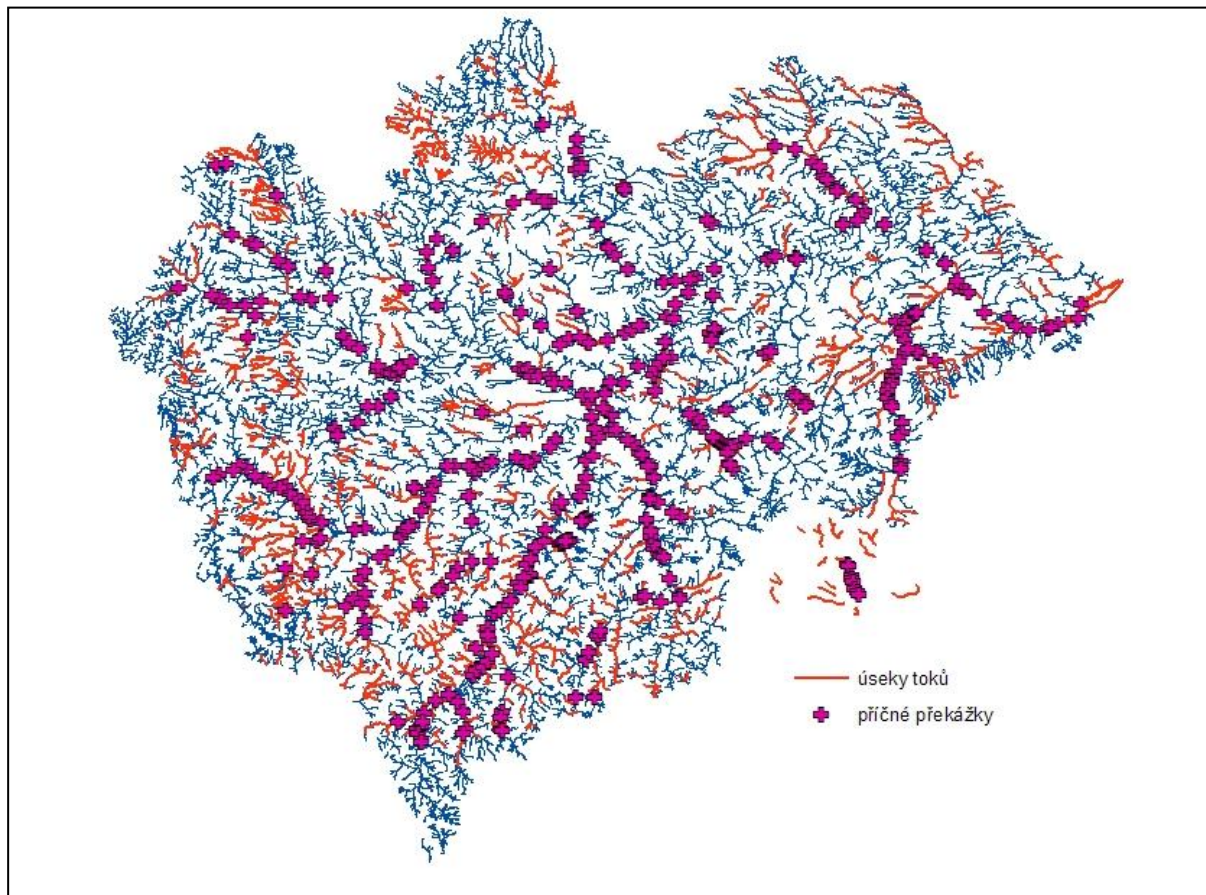
- krajské koncepce ochrany před povodněmi,
- územní plány velkých územních celků,
- rozvojové strategie jednotlivých odvětví,
- jiné podobné materiály.

Shromáždění výše uvedených materiálů bylo provedeno v rámci přípravných prací.

Tyto materiály bude nutné analyzovat rovněž při proceduře návrhu a sestavování programu opatření.

5. Využití revitalizačních opatření požadovaných článkem 12 Metodického návodu

V článku 12 Metodického návodu je uloženo správcům povodí a ZVHS společně s AOPK provést analýzu potřeb revitalizačních opatření. Předpokládá se, že výsledná množina navržených úseků vodních toků určených k revitalizaci, případně přímo návrhů opatření bude naplňovat konsensus požadavků orgánu ochrany přírody a technického a provozního posouzení správce toků. Seznam úseků toků (případně opatření) pak bude u vodních útvarů předběžně vymezených jako silně ovlivněné tvořit základ pro výběr a posouzení tzv. nápravných opatření. Posouzení jejich realizovatelnosti vzhledem k dopadům na užívání vod spojeným s jednotlivými hydromorfologickými vlivy bude tvořit základ procedury konečného vymezení silně ovlivněných vodních útvarů. Z tohoto důvodu začne v tomto roce analýza navržených úseků/opatření z hlediska posouzení možností zmenšení nebo odstranění pravděpodobnosti nedosažení dobrého ekologického stavu a realizovatelnosti navržených opatření po stránce technické proveditelnosti, ekonomické přiměřenosti a ekologické vhodnosti.

obr. 2 Navržená revitalizační opatření

Príloha:

1) Vodní útvary předběžně vymezené jako silně ovlivněné a jejich zařazení do skupin - tabulka

Príloha 1 - Vodní útvary předběžně vymezené jako silně ovlivněné a jejich zařazení do skupin

UPOVR_ID	NAZ_UTVAR	riz_hmlg	riz_hmlg_DHI	PHMWB	skupina	EKOREG_IDE	POVODI_ID	EX_ZMKTG	UPOVJ_ID	KTG_GEOL	KTG_HLGPX	KTG_KOTA	STRAHLER	TYP_UPOVR	IPOVRG_ID
12925000	Nádrž Lučina	P	P	x	a	9	1	Y	110010140004	S	M	MH	5	43125	N
13039000	Mže po vzdutí nádrže Hracholusky	P	P	x	b	9	1	N		S	L	ML	6	42136	181
13055000	Nezdický potok po ústí do toku Úterský potok	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	15
13085000	Nádrž Hracholusky	P	P	x	a	9	1	Y	110011740004	S	L	ML	6	42136	181
13107000	Mže po ústí do toku Berounka	P	M	x	c	9	1	N		S	L	ML	6	42136	181
13133000	Černý potok po soutok s tokem Pivoňka	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	17
13156000	Zubřina po soutok s tokem Záhořanský potok	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	17
13165000	Záhořanský potok po ústí do toku Zubřina	P	P	x	b	9	1	N		C	S	ML	4	42214	80
13170000	Zubřina po ústí do toku Radbuza	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	5	42125	143
13213000	Nádrž České údolí	P	P	x	a	9	1	Y	110021080001	S	L	ML	6	42136	181
13214000	Úhlava po soutok s tokem Bílý potok	P	P	x	b	9	1	N		S	S	MH	4	43114	86
13215000	Bílý potok po ústí do toku Úhlava	M	P	x	b	9	1	N		S	S	MH	4	43114	86
13216000	Úhlava po vzdutí nádrže Nýrsko	P	P	x	b	9	1	N		S	M	MH	5	43125	215
13220000	Nádrž Nýrsko	P	P	x	a	9	1	Y	110030070001	S	M	MH	5	43125	215
13234000	Chodská Úhlava po ústí do toku Úhlava	P	M	x	c	9	1	N		S	S	ML	4	42114	N
13242000	Jelenka po ústí do toku Úhlava	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	18
13260000	Dřnový potok po ústí do toku Úhlava	P	M	x	c	9	1	N		S	S	ML	4	42114	18
13270000	Poleňka po ústí do toku Úhlava	P	P	x	b	9	1	N		C	S	ML	4	42214	80
13271000	Úhlava po soutok s tokem Točnický potok	M	P	x	b	9	1	N		S	M	ML	5	42125	N
13276000	Točnický potok po soutok s tokem Měcholupský potok	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	18
13280000	Točnický potok po ústí do toku Úhlava	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	5	42115	N
13301000	Úhlava po ústí do toku Radbuza	M	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	6	42126	N
13302000	Radbuza po ústí do toku Berounka	P	P	x	b	9	1	N		S	L	ML	7	42137	190
13318000	Úslava po soutok s tokem Myslivský potok	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	4	42124	121
13333000	Myslivský potok po ústí do toku Úslava	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	4	42124	121
13347000	Podhrázký potok po ústí do toku Úslava	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	19
13355000	Bradava po ústí do toku Úslava	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	4	42124	120
13368000	Úslava po ústí do toku Berounka	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	5	42125	144
13397000	Holoubkovský potok po ústí do toku Klabava	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	23
13403000	Voldušský potok po ústí do toku Klabava	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	23
13408000	Klabava po ústí do toku Berounka	P	P	x	b	9	1	N		S	M	ML	5	42125	144
13451000	Nádrž Žitvice	P	P	x	a	9	1	Y	111020190001	S	M	ML	5	42125	N
13559000	Zbrožský potok po soutok s tokem Koželužka	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	23
13595000	Rakovnický potok po soutok s tokem Kolečovický potok	P	M	x	c	9	1	N		S	S	ML	4	42114	25
13596000	Kolečovický potok po ústí do toku Rakovnický potok	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	25
13620000	Lišanský potok po ústí do toku Rakovnický potok	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	4	42124	119
13629000	Rakovnický potok po ústí do toku Berounka	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	5	42125	N
13635000	Nádrž Klíčava	P	P	x	a	9	1	Y	111030490001	S	S	ML	4	42114	196
13635001	Klíčava po ústí do toku Berounka	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	196
13667000	Litavka po soutok s tokem Chumava	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	4	42124	120
13674000	Chumava po ústí do toku Litavka	P	P	x	b	9	1	N		S	S	ML	4	42114	24
13675000	Litavka po soutok s tokem Červený potok	P	P	x	b	9	1	N		S	M	ML	5	42125	146
13682000	Červený potok po soutok s tokem Stroupský potok	P	M	x	c	9	1	N		S	M	ML	4	42124	120
13696000	Červený potok po ústí do toku Litavka	P	P	x	b	9	1	N		S	M	ML	5	42125	146
13705000	Litavka po ústí do toku Berounka	P	P	x	b	9	1	N		S	M	ML	6	42126	N
13749070	Berounka po ústí do toku Vltava	P	P	x	b	9	1	N		S	L	L	7	41137	N
40027000	Nivní potok po ústí do toku Kateřinský potok	P	P	x	b	9	4	N		S	S	ML	4	42114	N
40078000	Kouba po soutok s tokem Rybníční p.	P	M	x	c	9	4	N		C	S	ML	4	42214	80
40081000	Rybníční potok po soutok s tokem Chambach	P	M	x	c	9	4	N		C	S	ML	4	42214	80

- UPOVR_ID - číslo vodního útvaru
- NAZ_UTVAR - název vodního útvaru
- riz_hmlg - rizikovitost dle Pracovních cílů VÚV (P-zničený stav, M-střední stav)
- riz_hmlg_DHI - rizikovitost dle Metodiky pro vymezení HMWB (P-zničený stav, M-střední stav)
- PHMWB - útvary předběžně vymezené jako HMWB
- skupina - skupina útvaru předběžně vymezeného jako HMWB
- EKOREG_IDE - ekoregion
- POVODI_ID - hlavní povodí (1-Labe, 4-Dunaj)
- EX_ZMKTG - změna kategorie z vodního útvaru tekoucích vod na stojaté vody (Y-ano, N-ne)
- UPOVJ_ID - číslo útvaru stojatých vod
- KTG_GEOL - geologický typ (S-křemité, C-vápnité)
- KTG_HLGPX - kategorie vodního útvaru dle plochy povodí (S-malá, M-střední, L-velký)
- STRAHLER - řád Strahlera uzávěrového profilu
- TYP_UPOVR - typ útvaru dle VÚV
- IPOVRG_ID - skupina vodního útvaru dle VÚV